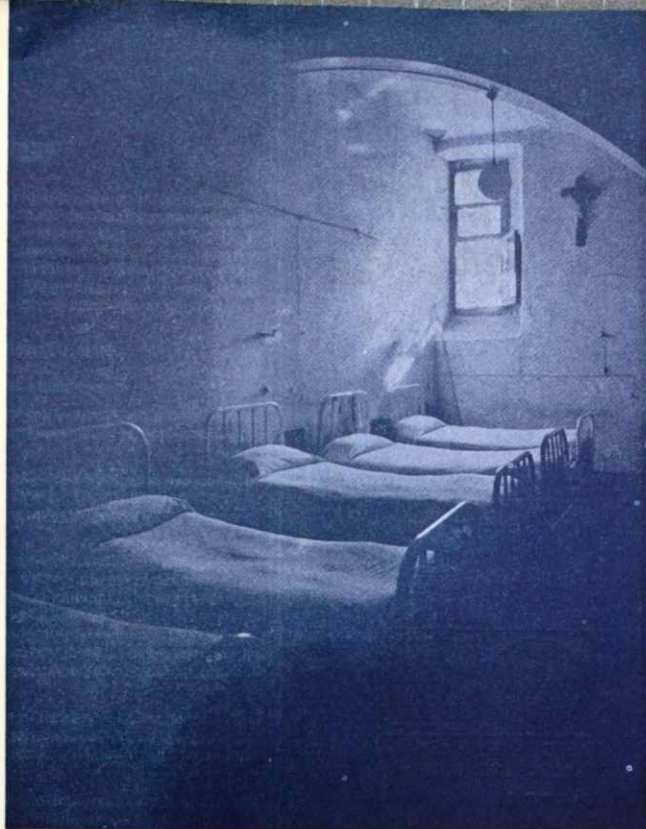

projectes a l'«americana» o somnis impressionants. Amb tot, projectant, pensant i somniant en un Hospital-Residència nou de trinca, s'ha deixat l'antic i els qui hi viuen en un estat llastimós que hauria d'avergonyar a tots els ciutadans, i més als autèntics responsables.

I que no se'ns digui que NO HI HAN DINERS. Contant per sobre, sumen quantitats importants els diners que valen les finques venudes que pertanyen a l'Hospital, les quals s'han destinat a altres usos aliens a la institució. També sumen bastant les quantitats llençades en projectes municipals no realitzats o bé portats a cap sense massa necessitat o amb excés de luxe (vegeu per exemple els del Passeig, Ajuntament nou, plaça del Castell, pont del «Matadero», etc.). També promogudes i benefides per l'autoritat eclesiàstica s'han gastat importants quantitats en obres a la capella de l'Hospital, que dit sigui apart no eren del tot necessàries, més quan hom sap que al costat mateix, la institució important no s'aguanta. Si algú vol entretenir-s'hi pot agafar paper i llapis i sumar les pessetes gastades a la Pietat: altar, campanar, escales del cameril i altres luxes impropis d'una població necessitada de primers serveis com ho és la nostra.

A La Bisbal dona la impressió que estem perdent un temps i unes possibilitats magnífiques. Millor dit: hem perdut un temps i unes possibilitats de quaranta anys ençà. Només cal veure la nostra població a l'actualitat, fruit d'aquests anys de totalitarisme i centralisme alienador. L'Hospital podria ser-ne un exemple evident i acusador.

És d'esperar, que partint de condicions polítiques noves, en un demà proper, el poble, que és, en definitiva, qui ha guanyat les eleccions a Corts i el que guanyarà les municipals, conferirà als nostres serveis municipals una major cura i dedicació. La Bisbal s'ho mereix!

JORDI FRIGOLA I ARPA

Bibliografia i fonts documentals:

- Arxiu Municipal.
- «La Imagen y la Capilla de Ntra. Sra. de la Piedad» (1889), de O. de Carerras.
- Obra realitzada - 1er Ajuntament de la República, La Bisbal (1934).
- La Bisbal 1960-1970 (memòria de dues corporacions municipals).
- Parròquia de La Bisbal, Obres de restauració, Comptes 1975.
- I altres.

L'Hospital, un exemple evident i acusador

Al segle XVII La Bisbal disposava d'un Hospital situat on ara hi ha la Capella de la Pietat. Era una instal·lació destinada als malalts pobres i als soldats del rei. Quan la vila dobla els seus habitants en el segle XVIII, el Consell Municipal i alguns hisendats locals promouen la construcció d'un Hospital nou (1779) i d'una Capella anexas dedicades a la Pietat (1783). Ambdós edificis, magnífics i ben enquadats dins l'arquitectura del segle, d'una capacitat suficient pel seu temps acompliren amb escreix i durant molts anys la funció a la qual havien estat destinats.

Del 1812 al 1814, els francesos napoleònides hi instal·laren una Casa de Caritat per atendre els pobres i indigents, la qual va desaparèixer un cop retirats els imperials i llurs col·laboradors, els «afrancesats».

En un curt període es trasllada l'Hospital al Convent dels Franciscans. Els frares havien abandonat el convent amb motiu de la desamortització dels béns eclesiàstics (1835).

Cuidava dels malalts i de l'administració de l'Hospital una persona que nomenava el Consell de la vila i que s'anomenava «hospitaler» fins que a l'any 1886 foren contractats els serveis de les monges josefines o germanes de Sant Josep.

A fi de suprimir la mendicitat pels carrers de La Bisbal, l'Ajuntament fundà l'any 1914 els Menjadors municipals i l'Allotjament nocturn per als pobres locals i els ambulants. Aquesta institució municipal, instal·lada als baixos de l'Hospital, era administrada per una Junta i mantinguda amb subvencions de l'Ajuntament i aportacions anuals de molts bisbalencs. Ha portat gairebé sempre una activitat molt minsa i precària; la vida en aquest lloc ha estat sovint inhumana i l'han blasmat molts dels que tenen un concepte diferent de l'assistència als malalts i vells.

L'any 1933 es fan gestions perquè els serveis tècnics del Govern de la Generalitat assenyalin i dirigeixin les reformes que calguin fer a l'Hospital a fi de què acompleixi millor la seva tasca. Mentrestant l'Ajuntament fa algunes millores en l'edifici i en l'equipament.

L'Hospital va aconseguir al llarg dels anys un important patrimoni, fruit de deixes i donacions de bisbalencs benestants i filantrops.

Els nostres avantpassats convertiren l'Hospital en un lloc per a pobres i mendicants. Les seves instal·lacions i serveis depenien de la caritat i del sentimentalisme dels bisbalencs i de la bona consciència dels Consistoris, la qual cosa comportà una migradesa i una manca de mitjans. Els bisbalencs, per aquest motiu, sempre han tingut una imatge molt desagradable del seu Hospital. Anar-hi a passar una malaltia o a refugiar-s'hi quan hom és vell, era i és encara la pitjor vergonya. Dins el lèxic local, la frase: «Aquest encara anirà a parar a l'Hospital» s'usa per indicar el pitjor que li pot passar a una persona rica o malgastadora. És un concepte que ja ve d'abans; al segle XVIII quan es va inaugurar la Capella van sortir uns versos que deien:

«Si algú diu que en la Bisbal
fem una gran bogeria,
portant a la Verge Maria
com a pobre a l'Hospital
jo dic que pensa molt mal
...».

Actualment, l'Hospital i l'Asil es mouen dins una apatia i desparança fruit de l'actual política municipal. Suposo que la majoria de bisbalencs n'estan assabentats. Només cal fer-hi una curta visita per adonar-se'n.

Ambdues institucions haurien de tenir unes condicions mínimes perquè els vells que han d'anar-hi a viure se'ls faci més falaguera la part de vida que els resta. L'edifici, no cal dir-ho, és antic i decrepít; no pas ruïnós. Però l'interior podria reunir una sèrie d'avantatges i comoditats que supli les deficiències de l'immoble, mentre s'espera el nou. És un aspecte que han descurat els darrers Ajuntaments. Em refereixo a les coses que la nostra societat està considerant necessàries pel viure diari i que a una persona gran li poden ser imprescindibles: uns llocs d'estar adequats, uns mitjans d'higiene adients, un cert esbarjo, una ambientació agradable, uns seients confortables, etc. O sigui, tot el que representi no trencar amb la vida que possiblement portava el malalt o asilat i que en definitiva tampoc és tan costós. L'Hospital hauria de tenir un equipament mínimament necessari per a cobrir les exigències sanitàries de l'Asil: material de cures, un bon instrumental, etc. D'altra banda el personal és insuficient i el poc que hi ha li pertorquen totes les funcions: neteja, cuina, assistència als malalts, etc.

Els darrers Ajuntaments han parlat amb pena de l'Hospital. S'ha desestimat el vell edifici i s'ha parlat de fer-ne un de nou. Adhuc hi han hagut

